

Tuinplan

Natuurvriendenhuis

Allardsoog

Samenwerken met en voor de natuur



INHOUDSOPGAVE

	VOORWOORD	2
1	DOELSTELLINGEN TUINONDERHOUD	3
2	WIE DOEN HET WERK?	3
3	AANPAK	3
4	HET TERREIN	4
5	BESCHRIJVING VAN DE TUINONDERDELEN	4
	A GAZON MET BORDER IN DE VOORTUIN	4
	B BINNENTUIN MET GAZON EN BORDER	6
	C DE STROOK ACHTER DE BLAUWE VLEUGEL	6
	D DE BEEK	7
	E HET TERREIN ACHTER DE SCHUREN	7
	F GEBIED BIJ DE VIJVER	8
	G HET GEBIED ROND DE TIMMERSCHUUR	8
	H BOSSTROOK AAN WEERSZIJDEN TOEGANGSHEK	9
	I HET GROTE VELD	9
	J HET MIDDENBOSJE	10
	K HET NOORDWESTBOS	11
	L HET KLEINE VELD	11
	M ROND DE PARKEERPLAATS	12
	N HEUVELTJES VOOR DE KLINKENBERGZAAL	12
	O DE ACHTERPLAATS	13
6	COMPOSTHOOP, TAKKENRILLEN EN HOUTHOOP	13
7	ZICHTRUIMTES EN ZICHTLIJNEN	14
8	NESTKASTEN	14
9	NATUURBELEVING, STILTE-ERVARING. RECREEREN EN SPELEN	15
10	BEPERKINGEN EN UITDAGINGEN	16
	NAWOORD	16
	BIJLAGEN: LIJST VAN BOMEN EN STRUIKEN	17
	LIJST VAN PLANTEN	



VOORWOORD

Dit Tuinplan geeft een beschrijving van de vele facetten van de tuin van Natuurvriendenhuis Allardsoog: de kenmerken, het vereiste onderhoud en de maatregelen die in de nabije toekomst genomen moeten worden. De maatregelen liggen vooral in de sfeer van het kiezen van de beplanting: hoe kunnen we de tuin nog kleurrijker en veelsoortig maken? Het Tuinplan is geschreven voor gasten die wat wil weten over de tuin en voor iedereen die in de tuin wil werken.

In het jaar 2025 zijn van de op Allardsoog logerende gasten veel positieve reacties ontvangen over de tuin. Een grotere nadruk op selectief maaien en selectief wieden heeft in de afgelopen jaren al de nodige vruchten afgeworpen. Bovendien heeft de toename van het aantal vrijwilligers geleid tot minder achterstand in het tuinonderhoud. Een positieve ontwikkeling.

Het Tuinplan is gebaseerd op:

- De ervaring van leden van de tuingroep

- De eerste Tuinplanversie van Yvonne Klein Rouweler uit april 2025

- Het beheerplan 2023 van Natuurpark Bloeyendaal te Utrecht

In de toekomst kunnen het raadplegen van literatuur of gesprekken met organisaties als Meer Bomen Nu en IVN meer inzichten geven.

Het schrijven startte na het verzoek van de Beheercommissie om een “groen” Tuinplan te schrijven: hoe kan de tuin er uit komen te zien als we werken

- vanuit ecologische/biologische uitgangspunten,

- met gewassen die in deze omgeving thuishoren (bij voorkeur geen exoten)

- en met oog voor het welzijn van alle in de tuin levende dieren.

Uit het onderhavige Tuinplan blijkt, dat we niet starten bij nul. De genoemde principes vormen al de ruggengraat van het tuinonderhoud. Ook het selectief maaien en wieden zijn niet nieuw. Met selectief wordt bedoeld, dat delen van velden en perken bij maaien en wieden met rust worden gelaten als er aantrekkelijke of nuttige planten groeien, of zouden kunnen gaan groeien.

Hier zij er op gewezen dat de tuin per seizoen enorm in aanblik kan verschillen. Daar dient bij de waardering en beoordeling rekening mee te worden gehouden. Voorzichtig zijn met conclusies trekken. Tenslotte: gewenste aanpassingen geleidelijk doorvoeren.

De tuingroep 15-10-2025

Tekst en foto's: Jan de Mars

Terreintekening: Yvonne Klein Rouweler



1 DOELSTELLINGEN TUINONDERHOUD

Bij het tuinonderhoud wordt het volgende nagestreefd:

1. Creëren van een aantrekkelijk ogende natuurtuin/bostuin met ruimte voor recreatie
2. Het werken volgens ecologische principes: streven naar een waardevol milieu
 Specifieke ecologische aandachtspunten:
 1. Verschraling van de bodem, zodat kruidengroei meer kans krijgt
 2. Voldoende snoeien/kappen met als doelen o.a. variatie en veiligheid
 3. Gebruik maken van dood hout (voedsel voor dieren)
 4. Bij aanplant voorrang voor inheemse soorten
 5. Kiezen voor biologische zaden en biologisch pootgoed
 6. Schuilplaatsen voor insecten en kleine dieren creëren en beheren: insectenhotel
 7. Zo nodig markeren en beschermen van planten/dieren bij maaien (bevlaggen)
 8. Anticiperen op opwarming van de aarde bij keuze van bomen, struiken en planten
 9. Geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruiken
 10. Zorgen voor perioden van rust in de tuin (broedseizoen, winterslaap amfibieën)
3. Streven naar een onderhoudsarme tuin
4. Bieden van ruimte voor educatieve en informatieve activiteiten
5. Vrijwilligers de mogelijkheid bieden om op een waardevolle manier in de natuur bezig te zijn.

2 WIE DOEN HET WERK?

Te weinig menskracht (vrijwilligers) leidde er in het verleden toe, dat de hulp van een hovenier moest worden ingeroepen. Dit is nu niet meer nodig. Nog langer terug is en aantal malen een hovenier bezig geweest om perken opnieuw in te richten. Dit staat thans niet op de agenda. Het werk wordt gedaan door:

1. De tuingroep. Een aantal vrijwilligers die min of meer regelmatig in de tuin bezig zijn en enkele malen per jaar overleggen over de gang van zaken
2. Een aantal mensen die enkele keren per jaar volgens bepaalde afspraken een dag in de tuin komen helpen
3. De huiswachten, die plezier hebben in tuinieren en hier in hun huiswachtweek tijd aan willen besteden
4. Vrijwilligers die tijdens de werkdagen bijvoorbeeld snoei- en bladruimklussen verrichten
5. Gasten; sommige gasten besteden uren aan klussen op het terrein

3 AANPAK

1. Schrijven van een tuinbrief voor vrijwilligers en huiswachten met info over de tuin, bijv. ieder kwartaal; de tuinbrief zou met de Nieuwsbrief meegestuurd kunnen worden
2. Overleg tuingroep en vaststellen actiepunten/taakverdeling voor de korte termijn. Dit kan bijgehouden worden in een voor een ieder ter inzage liggende "tuinordner"
3. Maken van "bijlage" bij Tuinplan met actiepunten voor seizoen of kalenderjaar; dus voor de wat langere termijn. Dit kan ook een onderdeel van de tuinbrief zijn

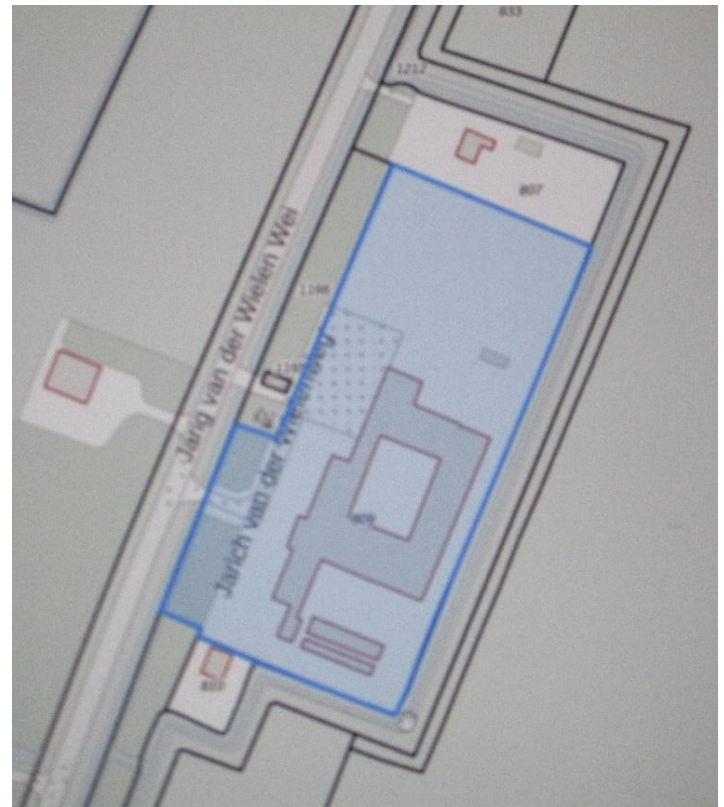
4. Bijstellen Tuinplan (bij voorbeeld drie- of vijfjaarlijks)
5. Opstellen klussenlijst bij werkdagen
6. Vrijwilligers vragen om voor langere tijd de verantwoordelijkheid op zich te nemen voor bepaalde klussen: wieden van een perk, onderhoud gereedschap, etc
7. Regelmatig bijhouden van de borders en selectief maaien
8. Aanschaf en onderhoud van gereedschap en machines
9. Info verzamelen over planten/struiken die geschikt zijn voor de tuin
10. Opstellen van de jaarbegroting binnen het budget van de Beheercommissie

4 HET TERREIN

Op een opname van een kadasterkaart zijn onderdelen van het terrein en omgeving te zien. Naast het hoofdgebouw zijn dat o.a. de fietsenshuur, de timmershuur, het elektriciteitshuisje, het huis van de buurman en de landbouwschuur. Ook de tuinschuur, de parkeerplaats, de binnentuin en de beek zijn te herkennen. Het terrein ligt ongeveer in Noord-Zuidrichting.

De niet blauwgekleurde stukken zijn eigendom van andere eigenaren dan het NIVON. Dat betreft o.a. een groot deel van de strook langs de Jarig van der Wielen Wei en de timmershuur met de ruimte er omheen. Deze delen worden wel meegenomen in het tuinonderhoud. Alleen met de buurman is soms overleg.

Het totale terrein is inclusief gebouwen, tegelplateaus, oprijlaan en parkeerplaats 10.500 m² groot. Het groene deel is ongeveer de helft daarvan.



Bepalend voor het beeld van het terrein van Allardsoog is de rij eiken, hier en daar een dubbele rij, die bijna het gehele terrein omzomen. Alleen langs de blauwe vleugel en langs de noordgrens staan die eiken niet. Samen met een zestal eiken in de berm van de weg zijn het zo'n 75 exemplaren!

5 BESCHRIJVING VAN DE TUINONDERDELEN

A GAZON MET BORDER IN DE VOORTUIN

Het gazon wordt selectief gemaaid. Dit betekent dat een deel in bepaalde perioden vol staat met bloeiende bloemen, zoals viooltjes, boshyacinten, klaprozen etc. Het is dus geen gladgeschoren gazon. Als de meeste bloemen uitgebloeid zijn, wordt wel het hele gazon gemaaid. Een verzorgd aanzien is ook onderdeel van de doelstellingen. Voor het maaien wordt een lichte duwmaaier op benzine gebruikt. Het maaisel wordt opgevangen en afgevoerd naar de composthoop.

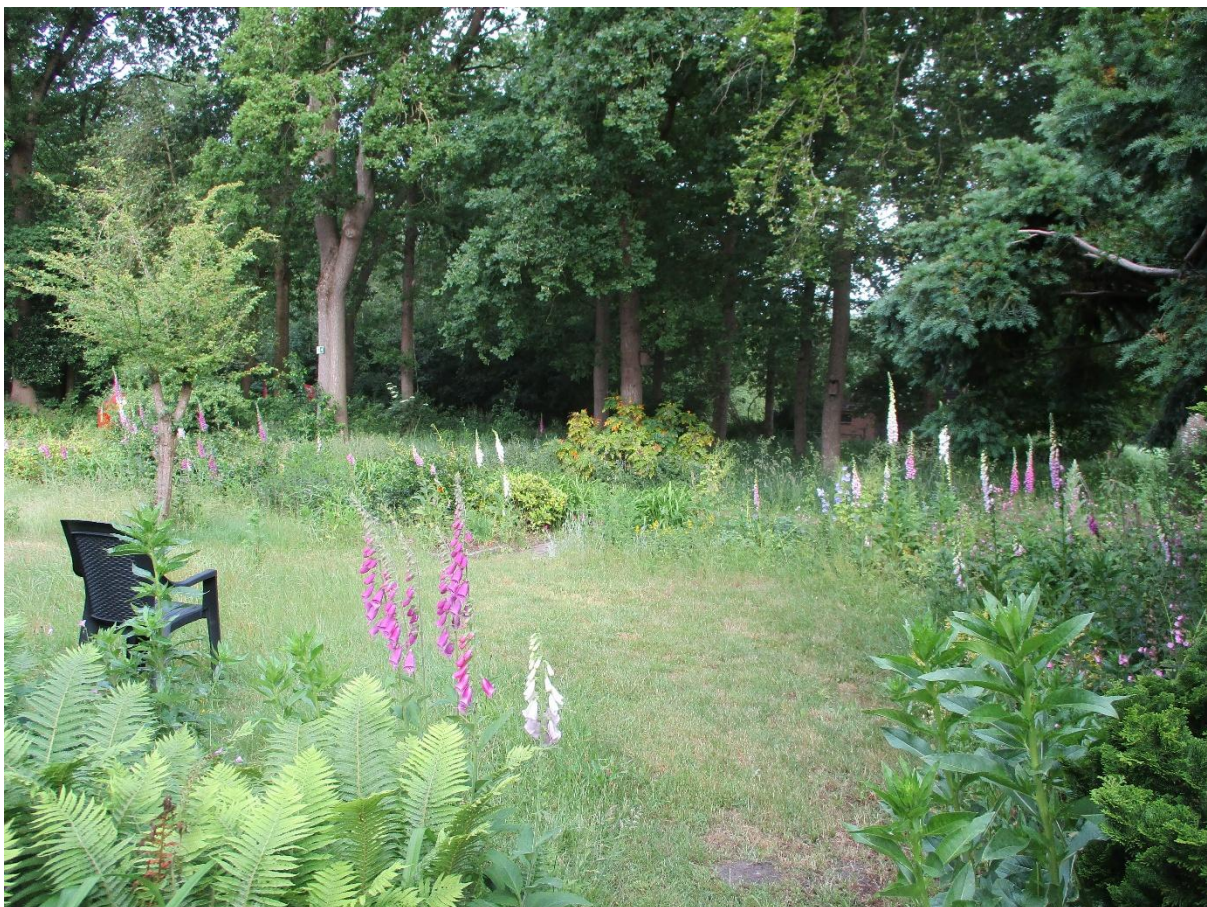
De border is deels gevuld met struiken, deels met bolgewassen als lelies en boshyacinten en deels met spontaan opkomende planten als digitalis, toorts en teunisbloem; dit geeft een kleurrijk geheel. In droge zomers kan de bloei wat minder zijn. Voorts groeien er planten als look zonder look. Om de groei mogelijk te maken, wordt er selectief gewied. In de border langs de oprijlaan is sinds enkele jaren sprake van hardnekkige grasgroei. De begroeiing wordt soms uitgebreid met struiken van vrijwilligers, bijvoorbeeld de vlinderstruik en de hortensia. Het beleid van selectief wieden heeft in de zomer van 2025 geleid tot een grote bloemenpracht en opvallend veel vlinders. Bij het terrasje van de huiswachten bevindt zich een bosje lage bomen, zoals de kardinaalsmuts en de laurier. Recent heeft bij snoeien van dit bosje gezorgd voor meer ondergroei van o.a. geitenbaard. Doel is wel, dat het zicht naar de parkeerplaats beperkt blijft. Helaas heeft zich in dit perk de Japanse duizendknoop gevestigd.

Werkzaamheden:

- Regelmatig selectief maaien en wieden
- Verwijderen van een teveel aan bepaalde soorten, zoals de anjers
- Bijhouden van het kruidentuintje
- Snoeien van struiken

Toekomst:

- Zelfde werkzaamheden
- Verwijderen van stenen uit een deel van het perk
- Geleidelijk bij snoeien van het bomenperkje
- Bestrijden van de Japanse duizendknoop



Voortuin zomer 2025

B BINNENTUIN MET GAZON EN BORDER

In de binnentuin is vaak ook sprake van uitbundige bloei in het gras en in de border. Hoe meer bloeiende planten in het gras, hoe minder er gemaaid wordt. Er staan diverse speeltoestellen en er is een zandbak voor de kleintjes. Ook is er een trampoline. Er wordt voldoende gemaaid om er voor te zorgen dat de kleintjes kunnen spelen en dat de tuin toch een verzorgd uiterlijk heeft. De struiken die er ooit door een hovenier ingezet zijn dienen regelmatig gesnoeid te worden, bijvoorbeeld de kornoelje. De vlinders, die in 2025 in de voortuin te zien waren, kwamen in de binnentuin niet in die aantallen voor. Wel gedurende een korte periode veel jonge meikevers, die bijvoorbeeld door de mussen graag worden gegeten. In de binnentuin hebben, ondanks de beperkte ruimte en de grote drukte, een paartje merels en een paartje witte kwikstaartjes gebroed. Mussen broeden onder de dakpannen.

Van de afgesloten binnentuin wordt door veel gasten gebruik gemaakt. Kinderen spelen er. Toch heeft twee jaren achtereen een eend tussen de struikjes gebroed en respectievelijk negen en twaalf jongen voortgebracht.

Jaren geleden is geëxperimenteerd met het inzaaien van een deel van het grasveld met een bloemzaadmengsel. Een zeer kleurrijk bloemperk was het resultaat. Het jaar erop verpieterde het perk en is er vervolgens een nieuwe grasmat in gelegd. Zo'n perk dient onderhouden te worden.

Werkzaamheden:

- Regelmatig selectief maaien en wieden
- Snoeien van struiken
- Zo nodig planten water geven
- Bijhouden van het tegelplateau

Toekomst:

- Zelfde werkzaamheden



Blik naar het oosten



Binnentuin

C DE STROOK ACHTER DE BLAUWE VLEUGEL

Langs het gebouw groeien hier en daar planten zoals de klapproos. Deze worden zo veel mogelijk ontzien. Deze strook aan de oostzijde is in de zomer grotendeels schaduwrijk. Opschot kan tijdelijk

blijven staan, maar het zicht vanuit de gastenkamers wordt zo veel mogelijk vrij gehouden. De strook biedt een doorloopmogelijkheid, maar gezien de privacy van de gasten dient het langs de ramen wandelen beperkt te blijven.

Werkzaamheden:

- Regelmatig selectief maaien
- Opschot en bramen verwijderen
- Bomen snoeien, indien nodig rooien
- Blad ruimen

Toekomst:

- Werkzaamheden hetzelfde
- Mogelijk inzaai van bloemenmengsel

D DE BEEK

Aan de oostkant en zuidkant van het terrein loopt een gekanaliseerde “beek”. Deze wordt frequent geschoond door de beheerder. Hierbij wordt ook de walkant meegenomen. De bomen langs de beek worden om de zoveel jaar machinaal gesnoeid. Ze moeten vervolgens met de hand worden bijgewerkt. De beheerder werkt vanaf de overkant van de beek.

Werkzaamheden:

- Bramen en opschot verwijderen
- Bomen die over de beek hangen, snoeien
- Snoeihout van beheerder verwijderen
- Kant eventueel uitmaaien

Toekomst:

- Zelfde werkzaamheden
- Bollen planten

E HET TERREIN ACHTER DE SCHUREN

Dit is een grasstrook, die tevens toegangspad is voor voertuigen die aan de achterzijde van het hoofdgebouw moeten zijn. Dit gedeelte dient regelmatig (selectief) gemaaid te worden. Hier groeien in het voorjaar bolgewassen en pinksterbloemen. Dit gedeelte wordt gedomineerd door een enorme beuk. Deze is circa 2021 door een hovenier gesnoeid aan de onderzijde van de kroon. De beuk geeft in het najaar enorm veel vruchten en blad. Ook langs deze strook dient de beek vrij gehouden te worden van overhangende takken. In de hoek is de begroeiing vrij dicht. Hier huist een paartje roodborstjes.

Werkzaamheden:

- Regelmatig selectief maaien
- Bomen en struiken snoeien, indien nodig rooien
- Blad ruimen

Toekomst:

- Werkzaamheden hetzelfde
- Plaatselijk dichtere begroeiing bevorderen



Langs de weg 29-4-2023



Vijver 29-4-2023



Naast houthoop 29-4-2023

F GEBIED BIJ DE VIJVER

In de vijver staan diverse planten, bijvoorbeeld lisdodden/rietsigaren. Er komen kikkers en salamanders voor. De vijver is een bladvanger en dient ten minste twee maal per jaar geschoond te worden. Een aantal kruiwagens blad is de te verwachten oogst per jaar. Hierbij dient rekening gehouden te worden met winterrust van amfibieën. De vijver wordt gevuld met regenwater van een van de daken. In droge zomers wordt soms leidingwater gebruikt om het water op niveau te brengen. Bij de vijver staat een rododendron. Er is een heuveltje waar kruiden en planten als geraniums bloeien. Dit stukje tuin wordt selectief gemaaid. Brandnetels en bramen worden verwijderd, evenals ten minste tweemaal per jaar de windes als deze de rododendron of andere planten overwoekeren. Aan het eind van het seizoen wordt het heuveltje kaal gemaakt (verschraling).

Werkzaamheden:

- Af en toe de paadjes naar de vijver maaien
- Selectief verwijderen van overlast gevende planten
- Blad ruimen
- Vijver schonen van blad (tweemaal per jaar)

Toekomst:

- Werkzaamheden hetzelfde
- Heermoes uit vijver verwijderen
- Het bruggetje over de vijver vervangen
- Mogelijk aanschaf pomp voor aanvoer water uit beek

G HET GEBIED ROND DE TIMMERSCHUUR

Dit gebied wordt ten oosten begrenst door de beek en ten westen door de weg. Hier bevindt zich de houthoop (zie hoofdstuk 6). Er staat een variëteit aan bomen en de ondergroei is divers (bijvoorbeeld varens en bramen, bodembedekkers). Door de grootte van diverse bomen is ook dit een donker gedeelte van het terrein. Zo nu en dan sterven boompjes af, nieuwe komen weer op. Het is een geschikte plek om een deel van het dode hout te laten staan/liggen. Hinderlijke of op deze plek onwenselijke planten (braam, brandnetel, bereklauw worden verwijderd). Dit is een rustgebied voor vogels; hierin speelt ook de houthoop een rol. In de hoek van het terrein ligt nog een kleine houthoop als schuilplek voor kleiner leven. In dit gedeelte van de tuin wordt veel van het verzamelde blad gedeponeerd in herfst en winter.

Werkzaamheden:

- Selectief verwijderen van ondergroei

Selectief snoeien van opschot langs de beek en langs de sloot

Toekomst:

- Werkzaamheden hetzelfde
- Beoordelen variëteit bomen
- Bevorderen van beschutting biedende ondergroei

H BOSSTROOK AAN WEERSZIJDEN TOEGANGSHEK

Aan weerszijden van het toegangshek bevinden zich twee korte open bosstroken, begrensd door de sloot en de laan. Het noordelijke deel loopt tot het elektriciteitshuisje, het zuidelijke tot de hiervoor genoemde timmerschuur. Dit gedeelte onder andere is eigendom van Stichting Allardsoog. Er staan een aantal oude eiken en andere bomen, zoals hulst. De bodem is bedekt met stinzenplanten, kruiden, grassen en bramen. In het verleden werd wel een brandneteldag georganiseerd om hier met een aantal mensen brandnetels te trekken. De laatste jaren wordt dit onderhoud frequenter gedaan. Hierdoor zijn er zich veel bloeiende planten gaan ontwikkelen: daslook, lelietjes der dalen, kleefkruid, dovenetel, salomonszegel en in mindere mate narcissen, judaspenning en digitalis. In de bloeitijd is het een kleurrijk geheel. In een tweede fase wordt nu geprobeerd de bramen onder controle te krijgen.

Werkzaamheden:

- Verwijderen opschot en bramen
- Onderhoud eiken (ook op de rest van het terrein)
- Vrijhouden bushalte, containerstandplaats en bluswaterputten

Toekomst:

- Zelfde werkzaamheden
- Beperken grasgroei
- Planten/zaaien van meer soorten
- Aangeven op een overzichtskaart waar brandnetels kunnen blijven staan

I HET GROTE VELD

Achter de tuinschuur ligt het grote veld. Vanaf 2022 wordt het nog maar een of twee keer per jaar gemaaid. Het veld behoudt zijn open karakter. Op de paden zijn dassensporen waargenomen. Er staan een drietal bankjes. Dat aantal kan uitgebreid worden. De paden worden gemaaid met de zitmaaier door vrijwilligers. Eén vrijwilliger maait het veld met de zeis, een of twee maal per jaar. Het gemaaide gras wordt afgevoerd (verschraling) en gedeponeerd tussen de bomen en op de composthoop. De elementen van dit veld zijn o.a.:

1. Een wandelpad van een dikke meter breed. Dit wordt frequent gemaaid, zodat het goed te belopen is. Langs het pad bevinden zich enkele bankjes.
2. De begroeiing bestaat voornamelijk uit een variëteit aan grassen en mossen. Tussen de hoge halmen komen vlinders voor.
3. Een aantal bloemen en planten die eerder ingezaaid of geplant zijn, zoals aardperen.
4. Zeven bomen, waaronder vier walnoten, een jonge pruim en een jonge appel.
5. Aan de oostgrens een rij eiken met ondergroei. Hier zal de diversiteit worden beoordeeld en er is wellicht plek voor bessenstruiken.
6. Houtrillen. Er zijn drie korte houtrillen opgezet. Mogelijk komen er meer.



Het grote veld



Doorkijk landbouwbedrijf



Pad kleine veld

Werkzaamheden:

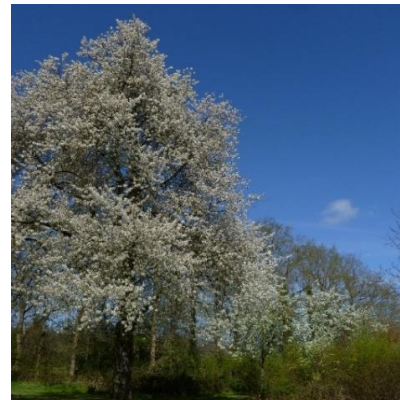
- Frequent maaien van de paden
- Selectief maaien van het veld
- Snoeien van fruitbomen
- Selectief snoeien van struiken en bomen
- Afvoeren maaisel en snoeihout
- Eventueel inzaaien van bloemenmengsels
- Verwijderen van zaailingen

Toekomst:

- Werkzaamheden hetzelfde
- Beperkte uitbreiding van zitmogelijkheden
- Planten van bessenstruiken aan de randen
- Planten van struiken aan noordzijde van het veld (opgaand tot max. 2,5 meter hoogte, zoals de vuilboom, rode kornoelje, bessen, boswilg, etc.)



Vroege voorjaar 2025 Amerikaanse kers



Zelfde boom 17-4-2020

J HET MIDDENBOSJE

Hieronder wordt verstaan de twee rijen hazelaarsopschot op de westelijke helft van het grote veld. Dit waren oorspronkelijk twee rijen van tien tot twaalf hazelaars. Het bosje werd ongeveer tien jaar geleden nog geheel afgezaagd. Het zagen gebeurt thans selectief. Ieder jaar wordt slechts een deel gezaagd, zodat schuilgelegenheid voor vogels blijft bestaan. Hetzelfde geldt voor het opschot aan berken. Deze zullen wel vrijwel geheel worden weggehaald. Het is de bedoeling, dat de vervangende

bomen en struiken vruchtdragend en dichter van structuur zullen zijn. Drie jaar na aanvang van dit project ziet het middenbosje er al veel aantrekkelijker en gevarieerder uit. Links naast het bosje staan nog twee perenbomen (stoofperen), die soms goed vrucht dragen. Het waren er drie; de middelste is doodgegaan.

Werkzaamheden:

- Jaarlijks zagen van enkele hazelaars en berken
- Verwijderen bramen

Toekomst:

- Dezelfde werkzaamheden
- Het planten van vervangende struiken (besdragend)

K HET NOORDWESTBOS

Deze strook ligt ten noorden van de noordelijkste poort, tussen sloot en parkeerplaats. In de sloot staat weinig water. De strook loopt voorbij de parkeerplaats door tot aan de noordelijke grens. In dit gedeelte heeft jarenlang een imker zijn bijenkasten gehad. De eigenaar heeft de kasten weggehaald toen hij vreesde voor vervuiling vanaf het landbouwbedrijf. De elementen hier zijn:

1. Een rij hazelaarsopschot. Hiervoor geldt hetzelfde als is gemeld bij het middenbosje
2. Grote bramenstruiken. Deze worden voorlopig niet weggesnoeid. Ze moeten wel bijgeknipt
3. Zoals elders: een rij grote eiken
4. Tussen de eiken enkele andere boomsoorten en een aantal bremstruiken

Werkzaamheden:

- Begin maken met jaarlijks zagen van enkele hazelaars
- Snoeien van bramenstruiken

Toekomst:

- Dezelfde werkzaamheden
- Planten van vervangende struiken (besdragend)

L HET KLEINE VELD

Dit bevindt zich tussen de gymzaal en de tuinschuur. Wat betreft de paden en het maaien geldt hiervoor hetzelfde als voor het grote veld. Het inzaaien van een deel met een bloemenmengsel heeft slechts voor een jaar effect gehad. Overwogen wordt om het veld te gebruiken voor het lozen van hemelwater van o.a. de gymzaal. Dit zou moeten leiden tot een natter ecologisch geheel met dus een andere plantengroei. Regenwater wordt zo nuttig gebruikt. In dit gedeelte komt 's middags weinig zon. Er komen mierennesten voor. Hier is ruimte voor het plaatsen van regentonnen.

Werkzaamheden:

- Frequent maaien van de paden
- Selectief maaien van het veld
- Eventueel inzaaien met bloemenmengsels
- Verwijderen van zaailingen

Toekomst:

- Werkzaamheden hetzelfde
- Beperkte uitbreiding van zitmogelijkheden
- Planten van bessenstruiken e.d.
- Plaatsen van een of meer regentonnen
- Benutten hemelwater op het veld

M ROND DE PARKEERPLAATS

Tegen het kleine veld aan is door een vrijwilliger een perk met bessenstruiken, de bessenheg aangelegd en onderhouden. Dit geeft een zekere begrenzing aan de parkeerplaats en een leuk entree naar het veld. Ook heeft het een functie bij het geven van natuurervaring aan gasten van het huis. Tegen de muur van de noordelijke vleugel staat een rij winterjasmijnstruiken over de hele lengte. De struiken waren nogal verwaarloosd en zijn in drie jaar tijd onderhanden genomen. Ze vragen de nodige aandacht. Hier komen judaspenning en koekoeksbloem op. De strook met bomen en struiken die begint in de noordwesthoek (zie aldaar), loopt door langs de parkeerplaats. Hier veel zevenblad dat, anders dan in de borders, met rust gelaten wordt.

N HEUVELTJES VOOR DE KLINKENBERGZAAL

Op en rond de heuveltjes groeien in fasen diverse planten; het is een zeer kleurrijk geheel:

1. Sneeuwkllokjes en andere bolgewassen (in kleine aantallen) op een vrij kale ondergrond; deze bloei duurt maar kort
2. Lage bodembedekkers met witte bloemetjes
3. Varens; een flink deel van de varens is medio 2025 verwijderd om andere soorten een kans te geven
4. Hartbladzonnebloem, die een flink aantal weken bloeit
5. Geraniums
6. Guldenroede
7. In een apart perkje rozenbottels



Voor de Klinkenbergzaal



Voor de voortuin 20-5-2021

Werkzaamheden:

In najaar en voorjaar afgestorven materiaal verwijderen, zodat in het voorjaar de sneeuwkllokjes zichtbaar zijn en dit gedeelte er verzorgd uitziet

Toekomst:

Zelfde werkzaamheden

Aanpakken van perkje rozenbottels

O DE ACHTERPLAATS

Hier ligt de nadruk van het gebruik op recreatie: zitjes, schaakspel, jeux de boules. Op het grasgedeelte kan ook gespeeld worden. Er is een klein perkje en er komt nog een kruidentuintje bij. Er zijn meer werkzaamheden dan het pure tuinwerk.

Werkzaamheden:

Onderhoud Jeux de boules en schaakspel

Maaien grasgedeelte

Onderhoud tuinperkje

Onkruidvrij houden van het tegelplateau

Toekomst:

Zelfde werkzaamheden

Aanleg kruidentuintje

6 COMPOSTHOOP, TAKKENRILLEN EN HOUTHOOOP

Het lichte tuinafval wordt gedeponeerd op de composthoop bij de tuinschuur. De hoop (eigenlijk twee betonnen bakken) wordt regelmatig omgezet en leeggehaald.

Voor de takken zijn een vijftal korte takkenrillen opgebouwd. Het hout verteert niet snel. Daarom gaat het meeste nieuw gezaagde hout naar de houthoop, die naast de timmerschuur ligt. Drie jaar geleden is begonnen met het afgraven. Onderop ligt een niet compostrijke laag, erboven een dunne laag compost. Het materiaal wordt gebruikt om lage delen op het terrein alsmede de borders op te hogen. Op dezelfde plek wordt een nieuwe hoop opgebouwd.



Hergebruik bio-materiaal: composthoop, rillen (houtstapels), takken- en bladhoop.

7 ZICHTRUIMTES EN ZICHTLIJNEN

Zo'n tien jaar geleden was het terrein langs de weg dicht begroeid met opschot (weer uitgelopen boomstronken) en zaailingen (jonge boompjes). Vanaf de weg was het huis in de zomer nauwelijks nog te zien. En omgekeerd: er was dan weinig zicht op de weg en het gebied er achter. Om het zicht te verbeteren is in één keer al het opschot weggehaald. Opschot wordt sindsdien steeds binnen enkele jaren verwijderd. Zo is ook vanuit het huis het zicht op de landbouwschuur en het weiland op de achtergrond gewaarborgd.

Aan de oostzijde langs de blauwe vleugel wordt opschot eveneens weggehaald. Zo hebben de gasten een ver, ruim uitzicht. Dit wordt erg op prijs gesteld.

Om het gevoel van ruimte te versterken zijn een aantal zichtlijnen gecreëerd over het boerenland, al is het uitzicht natuurlijk niet ideaal als er mais wordt verbouwd. Bijvoorbeeld vanaf het tegelplateau achter, vanuit de eetzaal en langs de tuinschuur. Het is gebleken dat gasten uitzicht zeer waarderen.



20-5-2021 Uitzicht op landbouwschuur en weiland (reeën).

8 NESTKASTEN

Sinds jaren worden op het terrein nestkastjes onderhouden. Tot voor kort waren het er 19, maar er zijn tien nieuwe kastjes bijgeplaatst. Tenminste één maal per jaar worden de kastjes schoongemaakt en gerepareerd. Een inventarisatie van de bezetting leidde op 5 november 2024 tot het volgende resultaat:

Mees, compleet nest	11
Mus, compleet nest	4
Spreeuw	1
Schuilverblijf	9
Leeg	4

Totaal nesten	29

Uitbreiding van het aantal kastjes is gezien de bezetting niet wenselijk; de kastjes hangen nu al dicht op elkaar. Er zijn meer mogelijkheden om dieren aan te trekken, bijvoorbeeld een uilenkast, een vlinderkast en een vleermuizenkast. Er verblijft al jaren een uilenpaar op of nabij het terrein.

Voorheen broedde het in de schoorsteen. Na reparatie van die schoorsteen is dat niet meer mogelijk. De bouw van de andere genoemde kasten, met name de vleermuizenkasten, wordt overwogen.

9 NATUURBELEVING, STILTE-ERVARING, RECREËREN EN SPELEN

De vele plekjes in de tuin van Allardsoog bieden in al hun verscheidenheid diverse mogelijkheden aan gasten van verschillende leeftijden om hun tijd in het Nivonhuis op een aangename manier te besteden. Hoe de gasten de ruimte gebruiken, is uiteraard zeer persoonlijk.

Beleven van de ruimte kan ook in groepen gebeuren, zeker als de gasten zich als groep inschrijven. Zo zijn er cursussen op het gebied van één zijn met de natuur, koken met wilde planten, kennis van geneeskrachtige kruiden, et cetera. De ruimte is beperkt, dus gasten dienen rekening te houden met elkaar en iedereen dient alles wat leeft in de tuin te respecteren. Gebruik van planten uit de tuin bij het koken zal gestimuleerd worden. Er is nu een klein kruidentuintje in de voortuin. Daar zal een tweede bij komen op de achterplaats.

Het grote veld is geschikt om te wandelen, niet om uitgebreid te spelen. De kleintjes kunnen in de binnentuin terecht, de ouderen op de buitenplaats. Dit laatste tegelplateau met schaakspel en jeux de boules biedt recreatieve mogelijkheden, al wordt er tot op heden weinig gebruik van gemaakt.

Een idee, dat uitgewerkt kan worden, is het creëren van een "stammenbos" waar kinderen hutten kunnen maken van beschikbaar gestelde stammetjes en takken.

Menskracht voor het ontwikkelen van informatief en educatief materiaal zal voornamelijk buiten de tuingroep moeten worden gezocht.

Het is gebleken, dat het veld en andere delen van het terrein, zoals de vijver, niet bij iedereen opvallen. Om gasten de tuin in te lokken zouden wegwijsbordjes gemaakt kunnen worden.



10 BEPERKINGEN EN UITDAGINGEN

1. Landbouwcomplex aan oostzijde

Op het landbouwbedrijf is sprake van een monocultuur. In 2025 werden er aardappelen verbouwd, ervoor mais. Het terrein wordt bemest en er is tenminste twee maal met bestrijdingsmiddelen gespoten. Dit betekent dat een positieve uitwisseling van dieren en planten minimaal is. Het vele mos op het veld en de groei van bramen en brandnetels duiden op een verzuurde bodem.

2. Straatweg aan westzijde

Deze sluit het terrein net als het hiervoor genoemde akkergebied als het ware op. Een vrije uitwisseling van dierlijk leven is nauwelijks mogelijk. Meermaals werd een ree doodgereden. Incidenteel komen hazen en dassen op het terrein. Of deze ook sneuvelen in het verkeer is onbekend.

3. Strook aan westzijde in eigendom van Stichting Allardsoog.

Het verschil in eigendom biedt enige belemmering in het beheer van dit gedeelte. Dat kan bijvoorbeeld gaan over het snoeien van bomen en het deponeren van gemaaid gras.

4. Japanse duizendknoop.

In 2025 is de Japanse duizendknoop op het terrein ontdekt. Het zal een goede strategie vergen om er weer vanaf te komen. De eerste poging is al ondernomen.

5. De eiken.

Allardsoog kan trots zijn op de vele hoge eiken. Ze staan soms dicht op elkaar en hebben dode takken. Gespecialiseerde krachten zijn nodig voor advies en onderhoud. De diepe schaduw die de eiken geven, vormen een belemmering bij het streven naar meer ondergroei en het vorm geven aan de gewenste diversiteit.

6. Menskracht.

De uitvoering van het werk valt of staat met voldoende menskracht. Gelukkig is recent het aantal deelnemers aan de tuinklussen toegenomen.

7. Het weer.

Niet alleen voor de planten, ook voor de vrijwilligers speelt het weer een rol. Het kan te heet, te koud, te nat en te droog zijn om te kunnen werken. Steekvliegen en knutjes jagen je soms ook uit de tuin bij windstil weer.

8. Slakken en andere prachtige maar eigennuttige schepsels.

In 2024 was in Allardsoog net als elders een slakkenplaag. Het kostte moeite om de jonge brem en de aardperen te redden. De aanwezigheid van ratten beperkt daarnaast de mogelijkheden om dicht bij het huis veel te planten of te zaaien. Dichte begroeiing daar is soms ongewenst.

NAWOORD

Dit Tuinplan geeft richting aan het tuinonderhoud op Allardsoog. Het is zeker geen reglement. Het heeft mede ten doel de vrijwilligers plezier te geven in het werk dat ieder jaar weer gedaan moet worden. Zij kunnen binnen de richtlijnen ook eigen initiatieven ontplooiën. Met als resultaat een fijne tuin waar zowel gasten als vrijwilligers van kunnen genieten.

TER OVERWEGING

Als we snoeien, wieden, zaaien, zagen en spitten, doen we dat dan voor de beestjes en de plantjes of voor onszelf?

INVENTARISATIE 2025*)

BOMEN EN STRUIKEN

1. Aalbes
2. Acacia, valse
3. Amer. aak **)
4. Appel
5. Beek
6. Boerenjasmijn
7. Braam
8. Brem
9. Druif
10. Eik **)
11. Els
12. Esdoorn
13. Forsytia
14. Framboos
15. Gelderse roos
16. Hazelaar **)
17. Hazelnoot
18. Hortensia
19. Hulst
20. Japanse wijnbes
21. Kamperfoelie
22. Kardinaalsmuts, kruip
23. Kardinaalsmuts, wilde
24. Klimhortensia
25. Klimop
26. Kornoelje, rode
27. Kruisbes
28. Kweeper
29. Laurier
30. Liguster
31. Lijsterbes
32. Lonicera acuminata
33. Mahonia Japonica
34. Meidoorn
35. Peer
36. Pruim
37. Rhododendron
38. Roos
39. Rozenbottel
40. Skimia
41. Sleedoorn
42. Sneeuwbes
43. Spaanse aak *)
44. Spar
45. Taxus

46. Veldesdoorn
47. Viburnum
48. Vlier
49. Vlinderstruik
50. Vogelkers, Amer.
51. Vogelkers, Eur.
52. Walnoot
53. Winterjasmijn
54. Zilverberk

MOGELIJKE INHEEMSE AANVULLINGEN

1. Boswilg
2. Es
3. Krentenboompje
4. Schietwilg
5. Sprokehout/vuilboom

MOGELIJKE INHEEMSE AANVULLINGEN

1. Boerenwormkr.
2. Grassen
3. Kale Jonker
4. Kleine ratelaar
5. Koninginnekruid
6. Oregano
7. Speerdistel
8. Thijm
9. Wilde bertram
10. Wilde marjolein

BODEMPLANTEN (ONVOLLEDIG)

1. Aardpeer
2. Boterbloem
3. Brandnetel
4. Daslook
5. Dovenetel
6. Hartblad-zonnebloem
7. Havikskruid
8. Hondsdraf
9. Klaver
10. Klaverzuring
11. Klein springzaad
12. Knopig helmkruid
13. Madelief
14. Margriet
15. Mossen
16. Paardenbloem
17. Slaapmutsje
18. Teunisbloem
19. Varen
20. Weegbree
21. Wilde aardbei
22. Zevenblad
23. Zonnebloem
24. Zuring

*) Paddestoelen en vogels zijn nog niet geïnventariseerd. Dat geldt ook voor mossen en grassen.

**) Van veel soorten bomen en struiken zijn maar kleine aantallen aanwezig. Eik, hazelaar en Amerikaanse aak staan er daarentegen in grote aantallen.